

October-2015

Paper Code No. 3781 / 4179

PHYSICS: PAPER – 303

(Nuclear Physics, Electronics and Solid State Physics)

[Time: 2:30 Hour]

[Total Marks: 70 Max.]

સૂચનાઓ: (1) સંજ્ઞાઓ પ્રયત્નિત અર્થમાં સમજવી.

(2) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- પ્રશ્ન-1: (A) α -કણની રેન્જ (Range) વિશેની સમજૂતી આપી, તેના માપન માટેની પ્રાયોગિક ગોઠવણનું વર્ણન કરો. 08
- (B)(i) બેરિયર વિભેદનની વિભાવના સમજાવો. 03
- (B)(ii) 10 MeV ઊર્જા ધરાવતા α કણ અને ${}_{92}\text{U}^{238}$ માટે ઇમ્પેક્ટ પેરામીટર “b” ની ગણતરી કરો. ($\epsilon_0 = 8.85 \times 10^{-12}$ ફેરડ/મીટર). 03
- અથવા
- પ્રશ્ન-1: (A) α -કણોના ક્ષય માટેની ગેમોવવાદ ચર્ચો. 08
- (B) ચુંબકીય સ્પેક્ટ્રોગ્રાફ વડે આલ્ફા (α) કણની ઊર્જા કેવી રીતે માપી શકાય, તે જરૂરી સમીકરણોસહ સમજાવો. 06
- પ્રશ્ન-2: (A) β કિરણના સળંગ વર્ણપટ્ટની વિસંગતતા ચર્ચો. 08
- (B) ન્યુટ્રિનોની પરિકલ્પના સમજાવો. 06
- અથવા
- પ્રશ્ન-2: (A) જુદા જુદા ન્યુક્લિયર મોડેલોની ગુણાત્મક દલીલો આપો. 08
- (B) મેડલંગ અચળાંક એટલે શું? NaCl સ્ફટિક માટે મેડલંગ અચળાંકની ગણતરી કરો. 06
- પ્રશ્ન-3: (A) ક્લિફ ઇફેક્ટ ટ્રાન્ઝિસ્ટર (FET) નું બંધારણ આકૃતિસહ વર્ણવો. તેના લાક્ષણિક આલેખો દોરી જરૂરી પ્રાયલોને વ્યાખ્યાયિત કરો. 08
- (B)(i) ઘન પ્રતિપૃષ્ઠિ વિવર્ધકને વ્યાખ્યાયિત કરી, તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 03
- (B)(ii) ઋણ પ્રતિપૃષ્ઠિ સાથેનો એક વિવર્ધક, જ્યારે ઇનપુટ વોલ્ટેજ 0.5 V હોય ત્યારે આઉટપુટ વોલ્ટેજ 10 V આપે છે. જ્યારે પ્રતિપૃષ્ઠિ દુર કરવામાં આવે ત્યારે આઉટપુટ વોલ્ટેજ માટે 0.25 V ઇનપુટ વોલ્ટેજ આપવામાં છે, તો (i) પ્રતિપૃષ્ઠિ વગરનો ગેઇન શોધો. (ii) પ્રતિપૃષ્ઠિ ગુણોત્તર શોધો. 03
- અથવા
- પ્રશ્ન-3: (A) સિલિકોન કંટ્રોલ રેક્ટિફાયર (SCR) નું બંધારણ આકૃતિસહ વર્ણવો. તેના લાક્ષણિક વક્ર દોરી સમજાવો. 08
- (B)(i) ઋણ પ્રતિપૃષ્ઠિ વિવર્ધકને વ્યાખ્યાયિત કરી, તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 03
- (B)(ii) યુનિ જંકશન ટ્રાન્ઝિસ્ટર (UJT) ના ઉપયોગો જણાવો. 03
- પ્રશ્ન-4: (A) આંદોલક એટલે શું? ટેન્ક પરીપથ જરૂરી આકૃતિસહ સમજાવો, તેની અનુનાદ આવૃત્તિનું સમીકરણ મેળવો. 08
- (B)(i) બાર્કહાઉઝનના અધિલક્ષણો જણાવો. 03
- (B)(ii) આંદોલકોનું વર્ગીકરણ કરો. 03
- અથવા
- પ્રશ્ન-4: (A) ‘હાર્ટલી’ આંદોલકનો સ્વચ્છ પરીપથ દોરી, તેની કાર્યપદ્ધતિ સમજાવો. તેના પરીપથની અનુનાદ આવૃત્તિનું સમીકરણ મેળવો. 08
- (B) ફેઝ શીફ્ટ આંદોલકનો સિદ્ધાંત આકૃતિસહ સમજાવો. 06
- પ્રશ્ન-5: (A) પરમાણુઓમાં સંસક્રિત ઊર્જા (cohesive energy) જરૂરી સમીકરણોસહ ચર્ચો. 08
- (B) ટુંકનોંધ લખો: ઘન પદાર્થોમાં જોવા મળતા પ્રાથમિક બંધનો 06
- અથવા
- પ્રશ્ન-5: (A) પરમાણુઓમાં જોવા મળતા આંતરિક બળો સમજાવો. 08
- (B) ટુંકનોંધ લખો: ઘન પદાર્થોમાં જોવા મળતા ગૌણ બંધનો 06

ENGLISH VERSION

- Que-1:(A)** Explain range of α -particle and describe experimental arrangement for measurement of it. **08**
- (B)(i)** Explain concept of barrier penetration. **03**
- (B)(ii)** Calculate the impact parameter 'b' for the α particle having 10 MeV energy, when incident on ${}_{92}\text{U}^{238}$ ($\epsilon_0 = 8.85 \times 10^{-12}$ faraday/meter). **03**
- OR**
- Que-1:(A)** Discuss Gamow's theory for α - decay. **08**
- (B)** Explain how energy of α particle can be measured with the help of magnetic spectrograph. **06**
- Que-2: (A)** Discuss the anomalies of continuous spectrum of β - particle. **08**
- (B)** Explain Pauli's Neutrino hypothesis. **06**
- OR**
- Que-2: (A)** Give the qualitative ideas about different nuclear models. **08**
- (B)** What is Madelung constant? Calculate the Madelung constant for NaCl crystal. **06**
- Que-3 :(A)** Describes construction of Field Effect Transistor (FET) with figure. Draw its characteristics graphs and define necessary parameters. **08**
- (B)(i)** Define positive feedback amplifier and write down some characteristics of it. **03**
- (B)(ii)** With a negative feedback, an amplifier gives an output of 10 V with an input of 0.5 V. When feedback is removed, it requires 0.25 V input for the same output. Calculate (i) gain without feedback and (ii) feedback fraction (α). **03**
- OR**
- Que-3 :(A)** Describes construction of Silicon Control Rectifier (SCR) with figure. Explain its characteristics curve. **08**
- (B)(i)** Define negative feedback amplifier and write down some characteristics of it. **03**
- (B)(ii)** Give the applications of Uni-Junction Transistor (UJT). **03**
- Que-4: (A)** What is Oscillator? Explain 'Tank Circuit' with necessary circuit diagram and obtain equation of resonance frequency for it. **08**
- (B)(i)** Give the Barkhausen criteria. **03**
- (B)(ii)** Classify Oscillators. **03**
- OR**
- Que-4: (A)** Draw the neat circuit diagram of 'Hartley Oscillator' and explain working of it. Obtain the equation of resonance frequency for it. **08**
- (B)** Explain principle of Phase Shift Oscillator with circuit diagram. **06**
- Que-5: (A)** Discuss cohesive energy in atoms with necessary formulas. **08**
- (B)** Write a short note on primary bonds in solids. **06**
- OR**
- Que-5: (A)** Explain forces between atoms. **08**
- (B)** Write a short note on secondary bonds in solids. **06**